

SECTION 1

PEDAGOGICAL SCIENCES

УДК 37(09)(82)“1947/1949”

Зайченко Н. І.

д. пед. н., професор, професор кафедри
соціальної роботи та освітніх і педагогічних наук
Національний університет “Чернігівський колегіум” імені Т. Г. Шевченка

**ПУБЛІКАЦІЇ ЛОРЕНСО ЛУЗУРІАГИ В
АРГЕНТИНСЬКОМУ ЧАСОПИСІ “REALIDAD” (1947–1949)**

Робота Лоренсо Лузуріаги у видавництві буенос-айреського часопису “Realidad” розпочалася в січні 1947 року. Вже у першому номері видання було вміщено замітку педагога “Ортега-і-Гассет та повне зібрання його творів” (Realidad, 1947), у якій Лоренсо Лузуріага підкреслював, що ім'я Хосе Ортеги-і-Гассета (Jose Ortega y Gasset) стало символом іспанського “покоління 1914 року”, а постать видатного мислителя співставна за величиною з постатями Франсіско Хінера (Francisco Giner de los Rios) та Мігеля де Унамуну (Miguel de Unamuno). За твердженням педагога, “без жодного сумніву, постать Ортеги була найвеличнішою в іспанському житті в ті двадцять років, що передували громадянській війні” [1, с. 132].

Відмічав Лоренсо Лузуріага і вплив Хосе Ортеги-і-Гассета на суспільну думку, його масштабне значення в Іспанії як письменника, викладача. На переконання педагога, “доля Іспанської Республіки могла бути інакшою, коли би більше уваги було приділено застереженням [Ортеги] у свій час” [1, с. 133].

У наступному номері у рецензії на книгу німецького філолога Вернера Йегера (Werner Jaeger) “Пайдейя. Ідеали грецької культури” (Мехіко, 1942–1945) Лоренсо Лузуріага називав її “дивовижною працею” [2, с. 307], наголошував на оригінальності представлених у ній педагогічних ідей.

В інших номерах аргентинського часопису “Realidad”, видаваного до грудня 1949 року, мали місце рецензії Лоренсо Лузуріаги на такі праці, як книга “Складники особистості” (Коїмбра, 1946) [3] німецького філософа Еріха Ротгакера (Erich Rothacker) та твір “Психологія форми” (Буенос-Айрес, 1947) [4] французького науковця Поля Гійома (Paul Guillaume).

У статті “Нові освітні форми” (Realidad, 1948) Лоренсо Лузуріага доводив значущість діалогових та проблемних форм навчання у вищій освіті [5].

В іншій статті “Тоталітаризм і лібералізм в освіті” (Realidad, 1948) Лоренсо Лузуріага простежував вплив політичних ідеологій на освітню сферу, співставивши східний тоталітаризм та західний лібералізм після Другої світової війни [6].

У замітці про відвідування європейських країн (Франція, Велика Британія, Італія) [7], написаній у липні 1949 року, Лоренсо Лузуріага висловлював враження від цієї мандрівки, що сталася рівно через десять років після його імміграції до Аргентини. Передусім педагога цікавив стан освітньої сфери в європейських державах післявоєнного часу.

Раніше, у 1920 році Лоренсо Лузуріага здійснював схожу подорож. Тоді він вивчав процес реконструкції освіти у Франції, Великій Британії та Німеччині після Першої світової війни та аналізував його у різних подальших публікаціях [8, с. 84–85].

У замітці, представлений у журналі “Realidad”, Лоренсо Лузуріага вів мову про повсякденність у європейських містах, зокрема, вказував, що захоплення читанням значно зростало; лише зрідка можна було зустріти у приміському потязі людину без книги в руках, а народні бібліотеки завжди були переповнені читачами [7, с. 90].

З-поміж іншого зазначав Лоренсо Лузуріага і про нестачу викладачів у післявоєнних європейських університетах, і про необхідність студентства заробляти на життя [7, с. 91].

Список літератури

1. Luzuriaga L. Ortega y Gasset y sus obras completas. *Realidad. Revista de ideas*. 1947, enero – febrero. Vol. 1, año I. P. 132–133.

2. Luzuriaga L. Werner Jaeger. Paideia. Los ideales de la cultura griega. Ed. Fondo de Cultura Economica, Mexico, 3 vols., 1942–1945. *Realidad. Revista de ideas*. 1947, marzo – abril. Vol. 1, año I. P. 307–309.

3. Luzuriaga L. Erich Rothacker: Camadas constitutivas da personalidade. Coimbra, Ed. Atlantida, 1946. *Realidad. Revista de ideas*. 1947, mayo – junio. Vol. 1, año I. P. 452–454.

4. Luzuriaga L. Paul Guillaume: Psicologia de la forma. Editorial Argos, Buenos Aires, 1947. *Realidad. Revista de ideas*. 1947, noviembre – diciembre. Vol. 2, año I. P. 433–435.

5. Luzuriaga L. Nuevas formas de educacion. *Realidad. Revista de ideas*. 1948, marzo – abril. Vol. 3, año II. P. 224–227.

6. Luzuriaga L. Totalitarismo y liberalismo en la educacion. *Realidad. Revista de ideas*. 1948, noviembre – diciembre. Vol. 4, año II. P. 337–342.

7. Luzuriaga L. Europa 1949 (Impresiones de viaje). *Realidad. Revista de ideas*. 1949, julio – agosto. Vol. 6, año III. P. 88–92.

8. Зайченко Н. І. Педагогічні студії Лоренсо Лузуріаги. І. Компаративно-педагогічні пошуки Лоренсо Лузуріаги “іспанського” періоду: монографія. Київ : Вид. Ямчинський О. В., 2024. 175 с.

Колесник Т. В.

д.мед.н., професор,
професор кафедри сімейної медицини ФПО та
пропедевтики внутрішньої медицини,
Дніпровський державний медичний університет

Киричко М. Г.

асистент кафедри сімейної медицини ФПО та
пропедевтики внутрішньої медицини,
Дніпровський державний медичний університет

ПЕРЕВАГИ СТУДЕНТОЦЕНТРИЧНОГО НАПРЯМКУ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ “ДОГЛЯД ЗА ХВОРИМИ” НА 2-МУ КУРСІ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Вища освіта в Україні – це якісна та прозора система на базі Болонського процесу реформування Європейського простору вищої освіти (ЄПВО) [1. стор.12]., що подано в документі “Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти”, в якому зазначений *студентоцентричний напрямок* навчання, викладання та оцінювання, це стандарт – де “навчальний заклад повинен забезпечувати таке викладання програм, що заохочує студентів до активної участі у творенні навчального процесу, і таке оцінювання студентів, що відображає цей підхід” (2015) [2. стор.9]. Міжнародний проект Європейської Комісії “Гармонізація освітніх структур в Європі” (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING) доповнив вищу освіту ключовими поняттями - компетентність та результат навчання, де *результат навчання* – формулювання того, що, як очікується, що повинен знати, розуміти, бути здатним продемонструвати студент після завершення навчання та *компетентність* - динамічне поєднання знань, розуміння, навичок, умінь і здатностей [3. стор.4,7].